

กล้อง ภาพถ่าย และการถ่ายภาพ

เทศกาลวิเศษ นพมิตร

พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติเฉลิมพระเกียรติ

“ถ้าเราปล่อยให้ลำแสงผ่านเข้าไปทางรูเล็กๆ ในห้องมืด ถือกระดาษขาวให้ห่างจากรูรับแสงประมาณ 15 เซนติเมตร จะปรากฏภาพหัวกลับที่ไม่ค่อยชัดเจนนักบนกระดาษ” นี่คือหลักการแรกของกล้อง ซึ่งบันทึกเมื่อ 400 ปีก่อนคริสตศักราช โดยอริสโตเติล นักปรัชญาชาวกรีก ต่อมามีการใช้หลักการนี้ในการประดิษฐ์ “กล้องออบคิวรา” หรือที่คนไทยรู้จักในนาม “กล้องรูเข็ม” ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการประดิษฐ์กล้องถ่ายรูปในเวลาต่อมา

ในปี ค.ศ. 1939 ได้มีการผลิตกล้องส่วนบุคคลเพื่อจำหน่ายรุ่นแรกของโลก คือ Daguerrotype จำหน่ายในราคา 50 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อมาในปีค.ศ. 1900 โกดักได้ผลิตกล้อง Brownie จำหน่ายในราคาเพียง 1 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมีช่องมองภาพและสามารถโหลดฟิล์มได้ ทำให้กล้องรุ่นนี้ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก การพัฒนากล้องถ่ายภาพตลอด 200 ปีที่ผ่านมา ทำให้มีกล้องหลากหลายประเภทไม่ว่าจะเป็น กล้องบ็อกซ์ กล้องพับ กล้องเลนส์คู่ กล้องเลนส์เดี่ยว กล้องวิวไฟเดอร์ กล้องนักร้อง กล้องโพลาไรซ์ กล้องถ่ายรูปทางน้ำ กล้องพานอรามา และกล้องดิจิทัล ซึ่งมีการใช้ CCD มาช่วยในการบันทึกภาพ ทำให้การถ่ายภาพเป็นเรื่องง่ายและมีความสะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น จนกระทั่งในปัจจุบัน ได้มีการผลิตกล้องออกมามากมายหลายยี่ห้อ โดยผู้ประกอบการจะผลิตกล้องออกมาให้มีลักษณะใช้งานง่าย รวดเร็ว และไม่ต้องมีความรู้ความชำนาญมากก็สามารถถ่ายภาพที่สวยงามและมีคุณภาพได้

สำหรับวิวัฒนาการการถ่ายภาพในประเทศไทย นั้น ครั้งแรกปรากฏในหนังสือสยามประเภท ฉบับวันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2444 กล่าวถึง พระยาไทรบุรีได้ส่งรูปพระนางเจ้าวิคตอเรีย (ซึ่งสมัย

นั้นคนไทยเรียกว่ารูปเจ้า วิลาด) มาถวายพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 แต่พระองค์ไม่ทรงเชื่อว่าเป็นภาพถ่าย แต่ทรงเห็นว่าเป็นรูปเขียนอย่างแต่ก่อน จึงถูกนำไปไว้ที่ห้องพระโรงพระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย ถือกันว่ารูปภาพนี้เป็นรูปถ่ายรูปแรกในประเทศไทย ต่อมาในสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 จอห์น ทอมป์สัน ได้นำกล้องมาบันทึกวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย รวมถึงภาพในพระราชพิธีโสกันต์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ด้วย และเมื่อครั้งพระองค์เสด็จ ประพาสยุโรป จอห์น ทอมป์สัน ได้ถวายรูปนี้แต่พระองค์ด้วย

ส่วนช่างถ่ายภาพชาวไทยคนแรก คือ พระยากระสาปนักกิจโกศล หรือ นายโหมด ต้นตระกูล อมาตยกุล ซึ่งบทความ Photography in Siam ในหนังสือชื่อ Philadelphia Photographer ซึ่งตีพิมพ์เมื่อ พ.ศ. 2408 กล่าวถึง พระยากระสาปนักกิจโกศล ว่า “เมื่อพระนางวิคตอเรีย แห่งประเทศอังกฤษ ส่งอุปกรณ์รูปถ่ายครบชุดมาถวายรัชกาลที่ 4 พระวิสุตรโยธามาตย์ (บรรดาศักดิ์เดิมของพระยากระสาปนักกิจโกศล) ผู้ซึ่งไม่รู้ภาษาอังกฤษเลย ได้ขอให้ผู้อื่นช่วยแปลคู่มือพร้อมกับคำแนะนำจากชาวต่างชาติในคณะทูตรัสเซีย ก็สามารถถ่ายรูปโดยใช้กล้องถ่ายรูปนี้ได้สำเร็จ” และช่างภาพที่มีผลงานเก็บรักษาในหอสมุดแห่งชาติจำนวนมากจนถึงปัจจุบันนี้คือ คือหลวงอัคนีนฤมิตร (ขุนสุนทรสาทิสลักษณ์) หรือ นายจิตร ซึ่งมีผลงานภาพถ่ายบุคคล สถานที่และเหตุการณ์ต่างๆ

